

Socialinės politikos, pagal kurią skatinami darbo ir socialiniai standartai bei Europos įmonių socialinė atsakomybė, išorės aspektas

2011 m. birželio 8 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl socialinės politikos, pagal kurią skatinami darbo ir socialiniai standartai, išorės aspekto ir dėl Europos įmonių socialinės atsakomybės (2010/2205(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 2, 3, 6 ir 21 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 7, 9, 145–161, 206–209 ir 219 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 5, 12, 14, 15, 16, 21, 23, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 34 ir 36 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją (1948 m.) ir kitus Jungtinių Tautų dokumentus žmogaus teisių klausimais, ypač į Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą (1966 m.), Tarptautinį ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktą (1966 m.), Konvenciją dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo (1965 m.), Konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims (1979 m.) ir Vaiko teisių konvenciją (1989 m.), Tarptautinę konvenciją dėl visų darbuotojų migrantų ir jų šeimos narių teisių apsaugos (1990 m.) ir Konvenciją dėl neįgalių asmenų teisių (2006 m.)¹,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų koncepciją „Ginti, gerbti ir taisyti“ įmonių ir žmogaus teisių srityje, pasiūlytą Generalinio sekretoriaus specialiojo įgaliojimo žmogaus teisių ir tarptautinių korporacijų bei kitų verslo įmonių klausimais profesorius John Ruggie, kurią 2008 m. vienbalsiai patvirtino JT Žmogaus teisių taryba (rezoliucija nr. 8/7), neseniai paskelbtus pagrindinius koncepcijos įgyvendinimo principus² ir į 2009 m. gruodžio 8 d. Užsienio reikalų tarybos išvadą, kuriose atkreipiamas dėmesys į svarbų verslo vaidmenį užtikrinant visapusišką pagarbą žmogaus teisėms ir vėl patvirtinama visiška Tarybos parama JT specialiojo įgaliojimo veiklai³;
- atsižvelgdamas į naujausią Jungtinių Tautų Generalinio sekretoriaus specialiojo įgaliojimo Johno Ruggie ataskaitą žmogaus teisių ir tarptautinių korporacijų bei kitų verslo įmonių klausimu⁴,
- atsižvelgdamas į Europos socialinę chartiją, ypač į jos 5, 6 ir 19 straipsnius⁵,

¹ <http://www2.ohchr.org/english/law/>

² <http://www.business-humanrights.org/SpecialRepPortal/Home/Protect-Respect-Remedy-Framework>

³ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/111819.pdf

⁴ <http://www.business-humanrights.org/SpecialRepPortal/Home/Protect-Respect-Remedy-Framework>

⁵ <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/163.htm>

- atsižvelgdamas į Europos konvenciją dėl migruojančių darbuotojų teisinio statuso¹,
- atsižvelgdamas į Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvencijas, ypač į aštuonias pagrindines konvencijas: Konvenciją dėl asociacijų laisvės ir teisės jungtis į organizacijas gynimo ir į Konvenciją dėl veiksmingo teisės į kolektyvines darbuotojų derybas pripažinimo (Konvencijos Nr. 87 ir 98), į konvencijas dėl visų priverstinio ar privalomojo darbo formų panaikinimo (Konvencijos Nr. 29 ir 105), į konvencijas dėl diskriminacijos darbo ir profesinės veiklos srityje (konvencijos Nr. 100 ir 111) ir į konvencijas dėl vaikų darbo veiksmingo panaikinimo (konvencijos Nr. 138 ir 192)²,
- taip pat atsižvelgdamas į TDO konvencijas dėl išlygų dėl darbo (Viešųjų pirkimų sutartys) (Konvencija Nr. 94) ir dėl kolektyvinių derybų (Konvencija Nr. 154)³,
- atsižvelgdamas į 2009 m. birželio 19 d. Tarptautinėje darbo konferencijoje visuotiniu susitarimu patvirtintus TDO Padoraus darbo darbotvarkę ir Visuotinį darbo vietų paktą⁴,
- atsižvelgdamas į Deklaraciją dėl socialinio teisingumo siekiant teisingos globalizacijos, kurią bendru sutarimu 2008 m. birželio 10 d. priėmė 183 TDO valstybės narės⁵,
- atsižvelgdamas į Marakešo sutartį, pagal kurią įsteigiama Pasaulio prekybos organizacija⁶, ir į deklaraciją, priimtą 2001 m. lapkričio mėn. Dohoje vykusioje ketvirtojoje ministrų konferencijoje, ypač į jos 31 dalį⁷,
- atsižvelgdamas į Visuotinį susitarimą dėl prekybos paslaugomis, ypač į jo 1 straipsnio 2 dalies d punktą, vadinamąją nuostatą MODE 4⁸,
- atsižvelgdamas į Pasaulinės komisijos globalizacijos socialinės dimensijos klausimais pranešimą „Teisinga globalizacija: sudaryti galimybes visiems“⁹,
- atsižvelgdamas į 2009 m. rugsėjo 24–25 d. Pitsberge vykusio Didžiojo dvidešimtuko (G20) susitikime patvirtintą Vadovų pareiškimą¹⁰;
- atsižvelgdamas į paskutinius EBPO gairių dėl tarptautinio verslo įmonių atnaujinimus¹¹,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB)

¹ http://www.coe.int/t/dg3/migration/documentation/Default_conv_en.asp

² <http://www.ilo.org/ilolex/english/convdisp1.htm>

³ Ten pat.

⁴ <http://www.ilo.org/jobspact/about/lang--en/index.htm>

⁵

http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@dgreports/@cabinet/documents/publication/wcms_099766.pdf

⁶ http://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/04-wto.pdf

⁷ http://www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/min01_e/mindecl_e.htm

⁸ PPO, Bendrojo susitarimo dėl prekybos paslaugomis (GATS) 1 straipsnio 2 dalies d punktas – MODE4.

⁹ Ženeva, TDO 2004 m. <http://www.ilo.org/fairglobalization/report/lang--en/index.htm>

¹⁰ <http://www.pittsburghsummit.gov/mediacenter/129639.htm>

¹¹ http://www.oecd.org/document/33/0,3746,en_2649_34889_44086753_1_1_1_1,00.html

Nr. 1927/2006, įsteigiantį Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondą¹, ir į jį keičiantį Reglamentą (EB) Nr. 546/2009,

- atsižvelgdamas į 1996 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje²,
- atsižvelgdamas į savo 1996 m. rugsėjo 20 d. rezoliuciją dėl Komisijos komunikato dėl pagarbos demokratijos principams ir žmogaus teisėms įtraukimo į Bendrijos ir trečiųjų šalių susitarimus³ ir į savo 2006 m. vasario 14 d. rezoliuciją dėl žmogaus teisių ir demokratijos išlygos Europos Sąjungos susitarimuose⁴,
- atsižvelgdamas į savo 2001 m. spalio 25 d. rezoliuciją dėl atvirumo ir demokratijos tarptautinėje prekyboje⁵, kurioje PPO buvo raginama laikytis pagrindinių Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) socialinių standartų, o Europos Sąjunga – paklusti TDO sprendimams, įskaitant galimus raginimus taikyti sankcijas sunkiai pažeidus pagrindinius socialinius standartus,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. gegužės 23 d. rezoliuciją dėl deramo darbo visiems skatinimo⁶, kurioje raginama skatinti deramą darbą įtraukiant socialinius standartus į Europos Sąjungos prekybos susitarimus, ypač į dvišalius susitarimus,
- atsižvelgdamas į savo 2005 m. lapkričio 15 d. rezoliuciją dėl socialinio globalizacijos aspekto⁷,
- atsižvelgdamas į savo 2005 m. liepos 5 d. rezoliuciją dėl vaikų išnaudojimo besivystančiose šalyse, ypatingą dėmesį skiriant vaikų darbui⁸,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. liepos 6 d. rezoliuciją dėl Sąžiningos prekybos ir plėtros⁹,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. gegužės 22 d. rezoliuciją „Pasaulinė Europa. Išoriniai konkurencingumo aspektai“¹⁰, kuria reaguojama į Komisijos komunikatą Tarybai ir Europos Parlamentui „Globalioji Europa: konkuravimas pasaulyje. ES augimo ir darbo vietų kūrimo strategijos dalis“ (COM(2006)0567),
- atsižvelgdamas į savo 2002 m. gegužės 30 d. rezoliuciją dėl Komisijos žaliosios knygos „Europos sistemos dėl įmonių socialinės atsakomybės skatinimas“¹¹ ir į savo 1999 m. sausio 15 d. rezoliuciją dėl ES standartų besivystančiose šalyse veiklą vykdančioms

¹ OL L 48, 2008 2 22, p. 82

² OL L 18, 1997 1 21, p. 1.

³ OL C 320, 1996 10 28, p. 261.

⁴ OL C 290E, 2006 11 29, p. 107.

⁵ OL C 112E, 2002 5 9, p. 326.

⁶ OL C 102E, 2008 4 24, p. 321.

⁷ OL C 280E, 2006 11 18, p. 65.

⁸ OL C 157E, 2006 7 6, p. 84.

⁹ OL C 303E, 2006 12 13, p. 865.

¹⁰ OL C 102E, 2008 4 24, p. 128.

¹¹ OL C 187E, 2003 8 7, p. 180.

Europos įmonėms: Europos kodekso link¹,

- atsižvelgdamas į savo 2007 m. kovo 13 d. rezoliuciją dėl įmonių socialinės atsakomybės: naujoji partnerystė²,
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. lapkričio 25 d. rezoliuciją dėl įmonių socialinės atsakomybės tarptautinės prekybos susitarimuose³,
- atsižvelgdamas į savo rezoliucijas dėl ekonominės partnerystės susitarimų su AKR regionais ir šalimis, ypač į 2002 m. rugsėjo 26 d.⁴, 2007 m. gegužės 23 d.⁵ ir 2007 m. gruodžio 12 d.⁶ rezoliucijas,
- atsižvelgdamas į 2010 m. birželio 14 d. Tarybos išvadas dėl vaikų darbo⁷,
- atsižvelgdamas į 2010 m. rugsėjo 16 d. Europos Tarybos išvadas „Besikeičiantis pasaulis: iššūkis ES“⁸,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Socialinis globalizacijos aspektas. ES politikos indėlis užtikrinant jos naudą visiems“ (COM(2004)0383),
- atsižvelgdamas į 2008 m. liepos 2 d. atnaujintą Europos socialinę darbotvarkę (COM(2008)0412),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Skatinti padorų darbą visiems. Europos Sąjungos indėlis įgyvendinant padoraus darbo pasaulyje darbotvarkę“ (COM(2006)0249),
- atsižvelgdamas į Vidaus rinkos ir paslaugų GD Finansinės atskaitomybės skyriaus pradėtas viešąsias konsultacijas reikalavimo įmonėms atskleisti nefinansinę informaciją⁹,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Prekyba, augimas ir tarptautinė arena: Prekybos politika – svarbiausia ES 2020 m. strategijos sudėtinė dalis (COM(2010)0612),
- atsižvelgdamas į bendrąją lengvatų sistemą (BLS), galiojančią nuo 2009 m. sausio 1 d. pagal kurią didesniai prekių skaičiui netaikomi muitai arba taikomi sumažinti muitai ir kuri apima ir naują skatinamąją priemonę, skirtą pažeidžiamoms šalims, turinčioms ypatingų prekybinių, finansinių ar vystymosi poreikių¹⁰,
- atsižvelgdamas į visus Europos Sąjungos ir trečiųjų šalių susitarimus,
- ypač atsižvelgdamas į partnerystės susitarimą tarp Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių (AKR) ir Europos Sąjungos, pasirašytą 2000 m. birželio

¹ OL C 104, 1999 4 14, p. 180.

² OL C 301E, 2007 12 13, p. 45.

³ Priimti tekstai P7_TA(2010)0446.

⁴ OL C 273E, 2003 11 14, p. 305.

⁵ OL C 102E, 2008 4 24, p. 301.

⁶ OL C 323E, 2008 12 18, p. 361.

⁷ 2010 m. birželio 14 d. Tarybos išvados dėl vaikų darbo, 10937/1/2010.

⁸ 2010 m. rugsėjo 16 d. Europos Tarybos išvados, EUCO 00021/1/2010.

⁹ http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2010/non-financial_reporting_en.htm

¹⁰ OL L 211, 2008 8 6.

23 d. Kotonu ir pataisytą 2005 m. ir 2010 m.¹,

- ypač atsižvelgdamas į užbaigtas derybas dėl ES ir Kolumbijos bei Peru daugiašalio prekybos susitarimo pasirašymo²,
 - atsižvelgdamas į Europos Parlamento 2010 m. sausio 14 d. surengtą klausymą „Socialinių ir aplinkos apsaugos standartų taikymas prekybos derybose“,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pranešimą bei į Vystymosi komiteto ir Tarptautinės prekybos komiteto nuomones (A7-0172/2011),
- A. kadangi aukšti ES socialinės apsaugos ir žmogaus teisių apsaugos standartai turi lemiamą reikšmę Europos Sąjungai derantis dėl prekybinių santykių su trečiosiomis šalimis,
 - B. kadangi visos valstybės narės ir visos kitos valstybės, pasirašiusios Jungtinių Tautų Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją, privalo užtikrinti ekonominių ir socialinių teisių apsaugą ir kadangi tai apima pagarbą kiekvieno teisei steigti profesines sąjungas ir stoti į jas siekiant ginti savo interesus,
 - C. kadangi TDO pagrindinės konvencijos tarptautiniu mastu pripažįstamos kaip sąžiningos tarptautinės prekybos pagrindas ir kadangi, deja, ne visos valstybės narės visapusiškai jų laikosi,
 - D. kadangi Sąjunga suinteresuota sudaryti dvišalius prekybos susitarimus, kurie naudingi Sąjungai ir prekybos partneriams, jei abi šalys gerbia Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje įtvirtintas teises,
 - E. kadangi visos valstybės narės turi aiškiai laikytis Europos socialinio modelio principų, kai sprendžiami socialiniai ir valstybių narių bendradarbiavimo pagal atvirąjį koordinavimo metodą klausimai,
 - F. kadangi demokratinė teisinė valstybė priklauso nuo stiprių ir laisvų profsajungų, darbuotojų asociacijų ir socialinių judėjimų, o šie galimi tik demokratinėje bendruomenėje, kuri gyvuoja pagal valdžios padalijimo principą,
 - G. kadangi, kai Europos Sąjunga reikalauja atitikties tarptautiniams darbo standartams, tam tikros besivystančios šalys teigia, jog joms daromas spaudimas atsisakyti savo santykinio pranašumo,
 - H. kadangi 2008 m. TDO deklaracijoje dėl socialinio teisingumo siekiant teisingos globalizacijos, kurią bendru sutarimu priėmė 183 TDO valstybės narės, teigiama, kad pagrindinių principų ir teisių darbe pažeidimu negalima remtis ar kitaip naudotis kaip teisėtu sąlyginiu pranašumu ir kad darbo standartai neturėtų būti naudojami protekcionistinės prekybos tikslais,

1

http://ec.europa.eu/development/icenter/repository/second_revision_cotonou_agreement_2010_311.pdf

2

<http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=691>

- I. kadangi kai kurios trečiosios šalys derėdamosi dėl prekybos susitarimų su ES bando įgyvendinti nuostatą MODE 4¹,
- J. kadangi daug įmonių prisiima savo socialinę atsakomybę ir siekia savo įtakos srityje užtikrinti socialinių ir aplinkosaugos standartų laikymąsi, pvz., prisijungdamos prie JT pasaulinio susitarimo iniciatyvos arba savanoriškų ekonominių iniciatyvų,
- K. kadangi pagrindiniai įmonių socialinės atsakomybės principai, kurie visiškai pripažįstami tarptautiniu mastu, tiek EBPO, TDO, tiek ir Jungtinių Tautų, yra susiję su atsakingu elgesiu, kurio tikimasi iš įmonių, ir grindžiami visų pirma prielaida, kad laikomasi galiojančių teisės aktų, ypač užimtumo, darbo santykių, žmogaus teisių, aplinkosaugos, vartotojų interesų ir skaidrumo jų atžvilgiu bei kovos su korupcija srityse;
- L. kadangi ES lygmeniu turėtų iš tikrųjų būti priimta rekomendacija dėl įmonių socialinės atsakomybės ir ši atsakomybė turėtų būti skatinama ,
- M. kadangi globalizacija sudaro sąlygas darbuotojų judumui valstybėse narėse ir trečiojoje šalyse,
- N. kadangi į TDO vaidmenį nustatant naujus standartus neatsižvelgiama, nepaisant TDO dalyvavimo G20, taip pat nepaisant to, kad Padoraus darbo darbotvarkė pripažinta pasaulio mastu ir užimtumo bei tinkamo darbo aspektai įtraukti į Tūkstantmečio vystymosi tikslą Nr. 1,
- O. kadangi reikėtų priminti besąlygišką pagarbą teisei burtis į asociacijas ir teisei į veiksmingas kolektyvines derybas,
- P. kadangi reikėtų populiarinti Padoraus darbo darbotvarkę,
- Q. kadangi remiantis teisės į vienodą atlyginimą už vienodą darbą principu, įtvirtintu Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 23 straipsnyje, itin svarbu užkirsti kelią visoms diskriminacijos darbo užmokesčio srityje rūšims,
- R. kadangi ES bendrųjų lengvatų sistemos (BLS)² laikotarpio vidurio vertinimo rezultatai rodo, kad BLS + prekybos režimas, kurį taikant reikalaujama, kad šalys naudotų gavę ratifikuotą ir veiksmingai įgyvendintą tam tikras tarptautines konvencijas žmogaus teisių, pagrindinių darbo standartų, tvaraus vystymosi ir gero valdymo srityse, ženkliai prisidėjo prie lyčių lygybės šiose šalyse;
- S. kadangi reikėtų skatinti darbuotojų socialinę apsaugą,
- T. kadangi turi būti skatinamas TDO konvencijų, kurias TDO pripažino atnaujintomis, ratifikavimas ir įgyvendinimas siekiant laipsniškai didinti keturių padoraus darbo ramsčių, t. y. užimtumo, socialinės apsaugos, socialinio dialogo ir teisių darbe, aprėptį, ypatingą dėmesį skiriant socialinio valdymo konvencijoms Nr. 81 ir Nr. 129 dėl darbo inspekcijos, Nr. 122 dėl užimtumo politikos ir Nr. 144 dėl trišalių konsultacijų,

¹ PPO, Bendrojo susitarimo dėl prekybos paslaugomis (GATS) 1 straipsnio 2 dalies d punktas – MODE4.

² http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2010/may/tradoc_146196.pdf

- U. kadangi 2008 m. liepos 2 d. Europos socialinėje darbotvarkėje (COM(2008)0412) ES valstybės narės raginamos parodyti pavyzdį partneriams pasaulyje ir atnaujinti pastangas, kad būtų ratifikuotos bei įgyvendintos TDO konvencijos, kurias ji laiko atitinkančiomis šiandienos reikalavimus,
- V. kadangi veiksmingam tarptautinių darbo standartų taikymui neigiamą poveikį daugelyje šalių daro silpnas darbo administravimas ir nepakankami socialinių partnerių gebėjimai,
- W. kadangi TDO ataskaitoje „Pasaulinės užimtumo tendencijos 2011 m.“ nurodyta, kad 2009 m. 50,1 proc. visų pasaulio darbuotojų, t. y. 1,53 mlrd., dirbo nesaugiose darbo vietose¹, ir kadangi finansų ir ekonomikos krizė sustabdė nesaugių darbo vietų skaičiaus mažėjimą, kuris buvo fiksuojamas iki 2008 m., ir vėl padidino šį skaičių,
- X. kadangi 2010 m. TDO ataskaitoje dėl socialinės apsaugos pasaulyje teigiama, kad daugiau kaip 50 proc. visų darbuotojų neturi jokios socialinės apsaugos, ir kadangi vėl atsirado suinteresuotumas plėsti socialinės apsaugos aprėptį, taip pat skatinti socialinės apsaugos sistemas,

Bendrieji principai

1. primena, kad ES, pasaulio mastu skleisdama socialinius tikslus, siekia tapti pasauline lydere socialinės politikos srityje; pabrėžia, kad pagal Lisabonos sutartį Europos Parlamentui tenka svarbus vaidmuo, kuris labai sustiprina jo įtaką;
2. taip pat primena, kad vykdant Bendrijos politiką ir siekiant tikslų, reikia atsižvelgti į SESV sutarties 9 straipsnio horizontaliąją socialinę nuostatą, pvz., kalbant apie SESV sutarties 46 ir 49 straipsnius ar ES prekybos politiką, pasakytina, kad Bendrija negali ignoruoti visuotinės svarbos reikalavimų²,
3. taip pat primena, kad pagal SESV 7 straipsnį reikalaujama ES politikos nuoseklumo ir kad teisės aktų leidėjas turi atsižvelgti į visus ES tikslus ir turi veikti pagal kompetencijos suteikimo principą, t. y., priimdamas teisės aktą su konkrečiu teisiniu pagrindu, jis turi išlaikyti tinkamą pusiausvyrą tarp visų tikslų ir (arba) interesų³;
4. ragina valstybes nares laikytis TDO pagrindinių konvencijų, ypač susijusių su sudaromomis kliūtimis naudotis asociacijų ir kolektyvinių derybų laisve skatinant fiktyvų savarankišką darbą arba verčiant asmenis atsisakyti kolektyvinių susitarimų;
5. ragina laisvosios prekybos susitarimų (LPS) šalis atsižvelgiant į savo įsipareigojimus, prisiimtus dėl narystės TDO ir nustatytus TDO pagrindinių darbo teisių ir principų deklaracijoje bei tolesnėse priemonėse, priimtose per 1998 m. Tarptautinės darbo konferencijos 86-ąją sesiją, įsipareigoti savo įstatymuose ir praktikoje gerbti, skatinti ir įgyvendinti su pagrindinėmis teisėmis susijusius principus, t. y.:

¹ Nesaugus užimtumas: bendras savarankiškai dirbančių asmenų ir be atlygio dirbančių šeimos narių skaičius. Nesaugaus užimtumo rodiklis yra vienas iš oficialių Tūkstantmečio vystymosi tikslų užimtumo rodiklių pagal 1 tikslą: panaikinti ypač didelį skurdą ir badą.

² EP Teisės tarnybos nuomonė dėl SESV 9 straipsnio (horizontalioji socialinė nuostata) taikymo srities, kurią pateikti paprašė EMPL komiteto pirmininkas (SJ-00004/10), 15 dalis.

³ Ten pat, 8 dalis.

- a) laisvę burtis į asociacijas ir veiksmingos kolektyvinių derybų teisės pripažinimą;
- b) visų formų priverstinio ar privalomojo darbo panaikinimą;
- c) veiksmingą vaikų darbo panaikinimą ir
- d) diskriminavimo užimtumo ir darbo srityje panaikinimą;

Tarptautinis bendradarbiavimas: socialinė sąjunga

- 6. primena, kad dėl unikalios ekonominės dinamikos ir socialinio modelio kombinacijos ES pasaulyje vertinama kaip patraukli partnerė;
- 7. pabrėžia, kad pagal Europos socialinį modelį užtikrinamos lygios galimybės švietimo srityje ir darbo rinkoje, taip pat lygios galimybės gauti socialines paslaugas ir kad šios galimybės yra ekonominės sėkmės pagrindiniai ramsčiai;
- 8. laikosi nuomonės, kad svarbiausių tarptautinių socialinių standartų nesilaikymas yra socialinio ir aplinkosauginio dempingo forma, dėl kurios daroma žala Europos įmonėms ir darbuotojams;
- 9. prašo Komisiją ir valstybes nares bendradarbiauti su tarptautinėmis organizacijomis siekiant pagerinti socialinį globalizacijos aspektą, kaip etalonu remiantis Europos socialiniu modeliu;
- 10. pabrėžia nuoseklių socialinės apsaugos srities veiksmų Europos Sąjungoje ir už jos ribų svarbą;
- 11. siūlo plėtoti dialogą su visomis suinteresuotomis šalimis, kuriuo būtų pabrėžiama socialinių klausimų svarba ir daugiausia dėmesio būtų skiriama pragmatinių ir tvarių sprendimų taikymui ir įgyvendinimui; taigi pabrėžia, kad svarbu didinti socialinių partnerių informuotumą apie jų teises ir įpareigojimus;
- 12. mano, kad būtina stiprinti susijusių tarptautinių institucijų (ypač Tarptautinės darbo organizacijos (TDO), Pasaulio prekybos organizacijos (PPO), Europos bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) ir Jungtinių Tautų) vaidmenį ir skatinti jas bendradarbiauti kuriant, įgyvendinant ir skatinant pagrindinius tarptautinius socialinius standartus ir skiriant atitinkamas bausmes;
- 13. pritaria tam, kad Europos Sąjunga nesudarytų prekybos susitarimų su šalimis, kurios negerbia žmogaus teisių ir pagrindinių darbo standartų;
- 14. remia tvaraus ir abipuse pagarba grindžiamo dialogo su šalimis partnerėmis priemonių kūrimą, siekia plėtoti šalių partnerių, ypač besivystančių šalių, nuosavus išteklius ir sudaryti joms sąlygas apdairiai vystyti ekonomikos sektorius;
- 15. taip pat ragina Komisiją derybų metu derinti savo reikalavimus atsižvelgiant į kiekvienos šalies partnerės išsivystymo laipsnį; todėl siūlo Komisijai parengti papildomų standartų, kurie būtų laipsniškai ir lanksčiai pritaikyti atsižvelgiant į susijusios partnerės ekonominę, socialinę ir aplinkos apsaugos padėtį, sąrašą;

16. mano, kad nepriklausomos institucijos turėtų nuolat stebėti, kaip šie svarbiausi standartai įgyvendinami šalies partnerės ir valstybės narės teritorijoje, ir kad tuo atveju, kai jie neįgyvendinami arba kai remiantis iš anksto parengtais kriterijais nustatoma, kad jie pažeidžiami, turėtų būtų pritaikytos baudos taikant veiksmingą ir skaidrią tvarką;
17. mano, kad šie standartai turėtų būti visapusiškai taikomi ir kad jų nesilaikymas negali būti pateisinamas nei laisvųjų zonų, nei priimančiosios šalies susitarimais;
18. prašo Komisijos ir valstybių narių bendradarbiauti su šalimis partnerėmis siekiant kovoti su diskriminacija dėl lyties ir visų formų smurtu prieš moteris ir paversti lyčių lygybę tikrove ir Sąjungoje, ir už jos ribų, remiantis Tūkstantmečio vystymosi tikslais ir Pekino veiksmų programa; taigi ragina Komisiją ir valstybes nares taikyti priemones, kurios padėtų pastebimai sustiprinti teises ir socialines moterų pozicijas, siekiant išnaudoti moterų potencialą prisidėti prie ekonominio ir socialinio vystymosi;
19. džiaugiasi, kad lyčių lygybė besivystančiose šalyse ir teritorijose skatinama dabartiniais ir būsimais BLS prekybos susitarimais; prašo, kad tarptautinių konvencijų dėl lyčių lygybės ratifikavimas ir veiksmingas įgyvendinimas taptų būtina visų išorės prekybos ir ekonominės partnerystės susitarimų sudarymo prielaida;
20. taip pat ragina Komisiją ir valstybes nares bendradarbiauti tarpusavyje ir su šalimis partnerėmis siekiant apsaugoti pažeidžiamas grupes ir kovoti ne tik su diskriminacija dėl lyties, bet ir su diskriminacija dėl rasinės ar etninės kilmės, dėl religijos, įsitikinimų, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos; siekdamas kovoti su pagrindinėmis skurdo priežastimis, atkreipia ypatingą dėmesį į žmones, kurie susiduria su daugialype diskriminacija ir kliūtimis;
21. ragina Komisiją ir valstybes nares prekybos susitarimuose, dialoguose su kitomis šalimis ir vystomojo bendradarbiavimo srityje kaip prioritetus kelti vaikų darbo panaikinimo ir pagarbos vaiko teisėms tikslus ir pažymi, kad privatusis sektorius turi atlikti pagrindinį vaidmenį užtikrinant pagarbą vaikų teisėms; laikosi nuomonės, kad priemonės, kuriomis siekiama kovoti su vaikų darbu, turėtų apimti padorių darbo vietų suaugusiesiems kūrimą, vaikams suteikiant tinkamas išsilavinimo galimybes; taip pat prašo įkurti specialią ES telefono liniją, kuria paskambinę piliečiai galėtų pranešti apie įmones, kurios bet kurioje pasaulio vietoje išnaudoja vaikus darbui; mano, kad šiai telefono linijai aptarnauti turėtų būti paskirta nedaug, bet pakankamai darbuotojų, kad būtų galima skelbti metines duomenų ataskaitas;
22. pabrėžia, kad Sąjungos išlaidos vystomojo bendradarbiavimo, asociacijos ar stabilizacijos ir prekybos susitarimų srityje suteikia unikalių galimybių padėti šalims partnerėms sukurti tvirtas švietimo, profesinio mokymo, darbo rinkos institucijas ir socialinės apsaugos pagrindus siekiant užtikrinti didesnę socialinę ir ekonominę apsaugą, taigi ir didesnę gerovę;
23. reikalauja, kad Komisija ir valstybės narės vystomojo bendradarbiavimo ir išorės paramos srityse remtų padoraus darbo programų, atitinkančių užimtumo ir socialinės politikos nacionalinius poreikius ir prioritetus bei pagrįstų trišaliu (darbdavių, darbuotojų, vyriausybių) susitarimu, įgyvendinimą; taip pat prašo Komisijos ir valstybių narių su vystomuoju bendradarbiavimu ir išorės parama susijusiuose ekonomikos ir prekybos sektoriuose geriau integruoti socialinius ir užimtumo tikslus;

24. ragina Komisiją ir valstybes nares bendradarbiauti su šalimis partnerėmis, gerinant piliečių įgūdžius, t. y. su naujomis darbo vietomis ir užimtumu susijusius įgūdžius, kurie taptų stabilumo, klestėjimo, integruotos visuomenės kūrimo ir gero valdymo katalizatoriumi (ypač ES kaimyninėse šalyse);
25. ragina naujojoje Išorės veiksų tarnyboje sukurti socialinių reikalų atašė pareigybę siekiant pagerinti šios tarnybos veiksmingumą socialinės politikos srityje ir ypač užtikrinti, kad padoraus darbo visiems principas būtų įgyvendinamas kaip pagrindinis šios politikos tikslas;
26. pripažįsta, kad nors iš tarptautinių tendencijų matyti, jog dvišaliuose prekybos susitarimuose vis dažniau prekybos planai siejami su darbo ir socialiniais standartais, laisvosios prekybos susitarimuose paprastai yra mažai nuorodų į socialinius standartus; apgailestauja, kad ES nėra taikoma vienoda socialinės sąlygos formuluotė, kuri galėtų būti įtraukta į visus dvišalius prekybos susitarimus; ragina ES į visus ES išorės prekybos susitarimus, įskaitant būsimus susitarimus PPO, įtraukti socialinę sąlygą laikantis kitų tarptautiniu mastu suderintų ir pripažintų standartų, t. y. pagrindinių TDO darbo standartų;
27. primena, kad esama PPO praktika turi būti tiek pat naudinga besivystančioms šalims kaip ir išsivysčiusioms;
28. primena, kad konkurencijos politika ir socialinė politika turi būti suderintos, ir pabrėžia, kad Europos socialinis modelis neturi jokiū būdu būti silpninamas siekiant konkurencingumo ir tariamų ekonominių privalumų; primena, kad Europos socialinis modelis turi būti pavyzdys stiprinant darbuotojų apsaugą besivystančiose šalyse;

Įmonių socialinė atsakomybė

29. primena, kad ES išsikėlė tikslą ne tik tapti pavyzdžiu įmonių socialinės atsakomybės (ISA) srityje, bet ir skatinti ISA įgyvendindama savo išorės politiką; pripažįsta Komisijos pastangas skleidžiant geriausią praktiką ISA srityje tarp užsienyje veikiančių Europos įmonių, tačiau pabrėžia, kad ji turėtų labiau atsižvelgti į pažymėjimų ir ženklų, kurie įrodo, kad įmonės laikosi ISA principų, svarbą;
30. laikosi nuomonės, kad ISA yra naudinga ir neprivaloma tarptautinių kompanijų įsipareigojimų forma; rekomenduoja toliau ir tikslingiau plėtoti įmonių socialinę atsakomybę, *inter alia*, naudojant standartą ISO 26000, JT pasaulinio susitarimo iniciatyvą arba EBPO rekomendacijas daugiašalėms įmonėms ir susiejant įmonių socialinę atsakomybę su platesnės apimties iniciatyvomis, skatinančiomis padorų darbą sektorių, bendruomenių, šalies ir regionų lygmenimis, pvz., su TDO geresnio darbo programa ir SCORE programa, kuriose dalyvautų darbuotojai, darbdaviai, valdžios institucijos ir kitos susijusios suinteresuotosios šalys;
31. primygtinai pabrėžia, ES lygmeniu neturėtų būti priimta jokia direktyva, pagal kurią būtų reglamentuojama ir užtikrinama įmonių socialinė atsakomybė;
32. yra įsitikinęs, kad savo būsimajame komunikate dėl mažų ir vidutinio dydžio įmonių (MVĮ) veiklos tarptautiškėjimo Komisija turėtų pasiūlyti priemones, kurias taikant būtų padedama remti ir skatinti MVĮ iniciatyvas ISA srityje, susijusias su principo „pradėk nuo

mažo“ įgyvendinimu, ir atsižvelgiama į specifinę šių įmonių padėtį.

33. ragina Komisiją ir valstybes nares stengtis užtikrinti, kad šiuo metu atnaujinant EBPO rekomendacijas dėl tarptautinio verslo įmonių, šios rekomendacijos būtų stiprinamos pratęsiant bei pagerinant jų taikymą „konkrečiais atvejais“ ir pasinaudojant geriausia patirtimi steigiant „nacionalinius informacijos centrus (NIP)“, taip pat apgalvojant, kaip Europos Sąjunga galėtų geriau vykdyti savo įsipareigojimus dėl NIP padedant Europos išorės veiksmų tarnybos delegacijoms;
34. atkreipia dėmesį į tai, kad įmonių socialinei atsakomybei turėtų būti skirtos naujos sritys, pvz., darbo organizavimas, lygios galimybės ir socialinės įtraukties, antidiskriminacinės priemonės, išsilavinimo bei mokymosi visą gyvenimą vystymas; pabrėžia, kad įmonių socialinė atsakomybė turi apimti, pvz., darbo vietų kokybę, vienodus atlyginimus ir lygias galimybes siekiant karjeros, ir skatinti naujovių projektus, siekiant padėti pereiti prie tvarios ekonomikos;
35. ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti Europos Sąjungoje registruotas verslo įmones gerbti žmogaus teises, įskaitant ekonomines ir socialines teises, ir nekenkti aplinkai vykdant savo veiklą pasauliniu lygmeniu, visų pirma veiklą, kurią vykdo jų dukterinės įmonės ir kiti susiję ūkio subjektai;
36. pabrėžia, kad trečiosiose šalyse veikiančių ES įmonių griežtų aplinkos apsaugos standartų laikymasis turėtų būti tiek pat svarbus kiek svarbi pagarba darbuotojų teisėms, nes žala aplinkai beveik visada kenkia darbuotojų sveikatai, naikina dirbamąją žemę, žvejybos vietas ir kitus ekonominius išteklius bei taip atima iš daugelio žmonių jų pragyvenimo šaltinį;
37. pabrėžia, kad Europos įmonės, jų dukterinės įmonės ir subrangovai užima didelę dalį tarptautinės prekybos ir todėl atlieka esminį vaidmenį visame pasaulyje platindami socialinius ir darbo standartus ir skatindami jų laikytis, taigi jie turėtų veikti vadovaudamiesi Europos vertybėmis ir tarptautiniu lygmeniu pripažintais standartais; mano, jog būtų teisinga ir tinkama reikalauti, kad Europos įmonės, perkeliančios savo gamybą į šalis, kuriose galioja ne tokie griežti socialiniai įpareigojimai, prisiimtų atsakomybę – taip pat ir prieš Europos teismus – už bet kokią žalą ir neigiamus išorinius padarinius, kurie darytų nepageidaujamą poveikį vietos gyventojams;
38. ragina Komisiją iš dalies pakeisti savo pasiūlymą dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (2010/0383 (COD)), kad ieškovai galėtų iškelti bylą dukterinei įmonei, registruotai trečiojoje šalyje, kartu su Europoje esančia patronuojančia bendrove, taip pat ragina sukurti papildomus jurisdikcijos pagrindus;
39. ragina Komisiją skatinti įmonių socialinės atsakomybės aspekto įtraukimą į daugiašalės prekybos politiką tarptautiniuose forumuose, kurie palaikė ĮSA, visų pirma EBPO ir TDO, taip pat PPO po Dohos derybų raundo;
40. ragina Komisiją į laisvosios prekybos ir investicijų susitarimus, dėl kurių ji derasi su trečiosiomis šalimis, nuolat įtraukti skyrių tvaraus vystymosi klausimais, kuriame būtų pateikta teisiškai įpareigojanti sąlyga dėl ĮSA;

41. siūlo numatyti reikalavimą, kad remiantis minėtają sąlyga dėl ĮSA būtų laikomasi TDO aštuonių svarbiausių ir keturių prioritetinių konvencijų nuostatų, kad būtų numatytos paskatos įmonėms prisiimti ĮSA įsipareigojimus, taip pat įmonių ir įmonių grupių atidumo įsipareigojimas, t. y. įsipareigojimas aktyviai veikti siekiant nustatyti bet kokius žmogaus ar su aplinkos apsauga susijusių teisių pažeidimus, korupcijos ar vengimo mokėti mokesčius, įskaitant jų dukterinėse įmonėse ir tiekimo grandinėse (jų įtakos sferoje), atvejus ir užkirsti jiems kelią;

Darbuotojų teisės ir darbo sąlygos

42. ragina valstybes nares laikytis pagrindinių TDO darbo standartų ir juos skleisti, nepažeisti iki šiol sudarytų socialinės sferos susitarimų bei konkrečiai taikyti jų principus, susijusius su pagrindinėmis darbuotojų teisėmis;
43. pabrėžia, kad gauta informacijos, jog kai kuriose šalyse, turinčiose „BLS-Plus“ šalies statusą, ne kartą buvo pažeisti pagrindiniai darbo standartai, tačiau lengvatų taikymas joms nebuvo sustabdytas; mano, jog nepakankamai užtikrinant, kad būtų laikomasi nustatytų sąlygų, kenkiama ES siekiui pasaulio mastu skleisti socialinę politiką ir pagrindinius darbo standartus ir prieštarauja politikos suderinamumo vystymosi labui principui;
44. džiaugiasi, kad tarptautiniu lygmeniu buvo įdiegta unikali TDO tarptautinių darbo standartų priežiūros sistema, padedanti užtikrinti, kad šalys įgyvendintų konvencijas, kurias yra ratifikavusios; pabrėžia, kad kilus problemai TDO turėtų padėti šalims inicijuodama socialinį dialogą ir teikdama techninę pagalbą;
45. ragina Komisiją skatinti glaudesnę PPO ir TDO bendradarbiavimą, sudarant sąlygas TDO prekybinių ginčų atveju teikti ekspertų ataskaitas PPO, siekiant užtikrinti darbo standartų ir padoraus darbo aspektų integravimą į PPO veiklą bei užkirsti kelią pavojingoms socialinės raidos tendencijoms;
46. laikosi nuomonės, kad vykdant Sąjungos politiką daugiau dėmesio reikėtų skirti asmenims ir institucijoms, atsižvelgiant į žmoniškojo kapitalo vystymą ir darbo rinkos reformas;
47. išreiškia susirūpinimą dėl to, kad kai kurios trečiosios šalys vykdydamos savo prekybinę veiklą naudoja procesą MODE4; ragina Komisiją ir valstybes nares vėliau siekti struktūruoti tarptautinę migraciją taip, kad būtų galima išvengti išnaudojimo ir protų nutekėjimo;
48. remia iniciatyvas, kuriomis stiprinamas socialinių partnerių dialogas ir bendradarbiavimas šalyse partnerėse ir tarptautiniu lygmeniu, ir prašo Komisijos toliau plėtoti esamas programas, daugiausia dėmesio skiriant toms, kuriomis siekiama stiprinti socialinių partnerių institucinius gebėjimus politikos formavimo ir įgyvendinimo srityse;
49. pritaria neribotos profesinių sąjungų teisės burtis į asociacijas ir teisės vesti kolektyvines derybas užtikrinimui, kad būtų įgyvendinamos, gerinamos ir ginamos geros darbo sąlygos;
50. primena, kad esama ES gairių įvairiais žmogaus teisių klausimais ir kad tai yra aiškus politinis ženklas, rodantis, jog šios teisės yra Sąjungos prioritetas; taigi ragina Tarybą

parengti panašias gaires, grindžiamas aštuoniomis pagrindinėmis TDO konvencijomis, siekiant šias gaires naudoti kaip pragmatinę ES priemonę, kuri padėtų padaryti didesnę pažangą Sąjungos išorės socialinės politikos srityje; pakartoja, kad, remiantis Visuotine žmogaus teisių deklaracija, visos įmonės ir toliau privalo gerbti tarptautines žmogaus teises;

51. prašo Komisijos ir valstybių narių iniciatyviai spręsti socialinius su globalizacija susijusio koregavimo ir restruktūrizavimo padarinius;

Pasaulio ekonomikos valdysena

52. palankiai vertina G20 susitikimų organizavimą socialinės srities ministrų lygiu ir ragina Komisiją aktyviai juose dalyvauti; apgailestauja, kad, apskritai, tolesnės priemonės, ypač ES lygmeniu, vis dar yra nepatenkinamos;
53. prašo Komisijos ir valstybių narių užimtumo, socialinę ir aplinkos apsaugos politiką, įskaitant lyčių lygybės aspektus, integruoti į visas derybas dėl pasaulio ekonomikos valdysenos struktūrų ir makroekonominių dialogų;
54. ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti gerą valdymą finansų, mokesčių ir teismų srityse kaip būdą stiprinti socialinę globalizacijos plotmę;
55. prašo Komisijos valstybėms narėms skirtos rekomendacijos, palankios siekiant įgyvendinti ir ratifikuoti TDO konvencijas, kurias TDO pripažino atnaujintomis, ir siekiant Sąjungoje bei šalyse partnerėse pagerinti darbuotojų teises ir darbo sąlygas, kad būtų sudarytos sąlygos sąžiningai ir visa apimančiai globalizacijai užtikrinant didesnę valstybių narių ekonomikos ir socialinės politikos išorinio aspekto darnumą; ragina Komisiją siekiant to paties tikslo skatinti valstybes nares vykdyti reguliarias apžvalgas, kurias atliekant būtų tiriami ekonomikos, finansų ir prekybos politikos padariniai;
56. mano, kad dėl tarptautinio reguliavimo plitimo atsiranda neatidėliotinų klausimų, susijusių su tarptautinės teisinės tvarkos nuoseklumu ir veiksmingumu, ypač darbuotojų ir pagrindinių teisių apsaugos atžvilgiu;
57. siūlo, kad naujai apibrėžiant pasaulinį valdymą turėtų būti siekiama reguliavimo institucijas labiau integruoti į Jungtinių Tautų Organizacijos teisinę sistemą ir užtikrinti didesnę pagarbą principams, kuriuos remia jos specializuoti organai, pirmiausia TDO ir PSO;

o

o o

58. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.